

R O Z S U D O K
V M E N E S L O V E N S K E J R E P U B L I K Y

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Závadskej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Marianny Reiffovej, v právnej veci navrhovateľa **A. T.**, bytom D. N., Spolková republika Nemecko, proti odporkyňi **Sociálnej poisťovni v Bratislave**, Ul. 29. č. 8, o invalidný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 16. decembra 2011, č. k. 8Scud/26/2010-27, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo 16. decembra 2011, č. k. 8Scud/26/2010-27 **z m e ň u j e** tak, že rozhodnutie odporkyne z 22. februára 2010 č. X. **z r u š u j e** a vec jej **vracia** na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Navrhovateľovi náhradu trov konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 16. decembra 2010, č. k. 8Scud/26/2010-27, potvrdil rozhodnutie z 22. februára 2010 číslo X., ktorým odporkyňa podľa § 70 a § 112 ods. 2 a 6 zákona č. 461/2003Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnom poistení“) a podľa čl. 38 Nariadenia Rady EHS č. 1408/71

o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločnosti, odňala navrhovateľovi invalidný dôchodok od 1. apríla 2010 z dôvodu, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u neho nie je vyššia ako 40 %.

V odôvodnení svojho rozsudku krajský súd uviedol, že s poukazom na § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení zdravotný stav navrhovateľa z hľadiska kritérií invalidity opakovane posúdil posudkový lekár Sociálnej poisťovne, pobočky v Bratislave, ale aj Sociálnej poisťovne, ústredia so sídlom v Bratislave, pričom posudkoví lekári dospeli k zhodnému záveru, že navrhovateľ od 1. apríla 2010 nie je invalidný, lebo miera jeho poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v porovnaní so zdravou fyzickou osobou nie je viac ako 40 %, ale dosahuje len 20 %. Poukázal na skutočnosť, že navrhovateľ nepredložil lekárske správy, ktoré by preukazovali zhoršenie zdravotného stavu v inom rozsahu, ako zistili posudkoví lekári, súd vychádzal zo záverov lekárskeho posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne – pobočky v Bratislave z 1. júna 2010 a posudku posudkového lekára Sociálnej poisťovne – ústredie v Bratislave, ktorí dospeli k zhodnému záveru, že navrhovateľ nie je naďalej invalidný podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení.

Proti rozsudku krajského súdu podal včas odvolanie navrhovateľ. Navrhol rozsudok prvostupňového súdu zmeniť a rozhodnutie odporkyne z 22. februára 2010 číslo X. zrušiť. V dôvodoch odvolania navrhovateľ namietal, že rozsudok krajského súdu spočíva na nedostatočnom posúdení jeho zdravotného stavu v záveroch posudkov posudkových lekárov Sociálnej poisťovne - pobočky z 11. septembra 2009 a z 1. júna 2010 a posudkového lekára Sociálnej poisťovne - ústredia v Bratislave z 8. júla 2010. Namietal, že posudkoví lekári vo svojich posudkoch vychádzali z lekárskeho odborného ortopedického vyšetrenia z 11. septembra 2009 a z kardiologického vyšetrenia z toho istého dňa. Opätovný posudok z 8. júla 2010 bol tiež vykonaný len na základe týchto vyšetrení, nebolo vykonané žiadne nové vyšetrenie. Tvrdil, že odporkyňa pre svoj záver nezistila riadne jeho zdravotný stav, najmä nezabezpečila vyšetrenie jeho chrbtice napriek jeho žiadosti a od roku 2005 ho nevyšetřil žiadny odborný ortopedický alebo neurochirurgický posudkový lekár. Od rozhodnutia o priznaní invalidného dôchodku v roku 2005 bol jeho zdravotný stav posúdený len na jednom posudkovom, odbornom lekárskom vyšetrení 22. júla 2009, na požiadanie nemeckej sociálnej poisťovne, a to u kardiológa MUDr. J. V.. Na žiadnom inom posudkovom

lekárskom vyšetrení doteraz nebol, to znamená, že ani 11. septembra 2009 sa nepodrobil ortopedickému vyšetreniu. Odporkyňa opätovne žiadala o posúdenie jeho skutočného zdravotného stavu odborným, ortopedickým alebo neurochirurgickým lekárom, ale žiadnu výzvu alebo pozvánku na vyšetrenie od nikoho nedostal. V Nemecku posudzujú lekári zdravotný stav len za základe vyzvania úradom (privátne nie), preto nemohol predložiť súdu lekársku správu od posudkového lekára, ako sa to v rozsudku krajského súdu uvádza. Predložil však lekársku správu z 29. októbra 2010 od neurochirurga Dr. Med. H. B., u ktorého sa pravidelne lieči, jeho ošetrojúcej domácej lekárky, aj s MRT röntgenmi chrbtice na nosičoch CD zo 4. októbra 2010 a 7. septembra 2010, ktoré však krajský súd ani odporkyňa nevzali do úvahy.

Odporkyňa vo vyjadrení na odvolanie navrhla napadnutý rozsudok prvostupňového súdu ako správny potvrdiť s tým, že navrhovateľ bol povinný preukázať skutočnosti rozhodujúce na nárok na invalidný dôchodok, v rámci dokazovania bol povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§10 ods. 2 OSP) podľa § 250s v spojení s § 246c OSP preskúmal napadnutý rozsudok a konanie mu predchádzajúce v súlade s § 250ja ods. 2 OSP bez pojednávania a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu nie je v súlade so zákonom.

Podľa § 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení poistenec je invalidný, ak pre dlhodobo nepriaznivý zdravotný stav má pokles schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 40 % v porovnaní so zdravou fyzickou osobou.

Podľa § 71 ods. 6 zákona o sociálnom poistení miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť v percentách sa určuje podľa druhu zdravotného postihnutia, ktoré je rozhodujúcou príčinou dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu, a so zreteľom na závažnosť ostatných zdravotných postihnutí.

Podľa § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dôkazom je všetko, čo môže prispieť k zisteniu a objasneniu skutočného stavu veci, najmä výpovede účastníkov konania a vyjadrenia účastníkov konania a svedkov, odborné posudky, znalecké posudky, správy, listiny, vyjadrenia a potvrdenia iných fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa ods. 6 uvedeného zákonného ustanovenia účastník konania je povinný navrhnuť dôkazy na podporu svojich tvrdení. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne rozhodne, ktoré z dôkazov sa vykonajú. Organizačná zložka Sociálnej poisťovne je povinná vykonať aj iné dôkazy, ktoré účastníci konania nenavrhlí, ak sú potrebné na zistenie a objasnenie skutočného stavu veci.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne z 22. februára 2010 číslo X., podľa tretej hlavy piatej časti OSP.

Z dávkových spisov vyplýva, že navrhovateľovi bol priznaný invalidný dôchodok podľa§ 71 ods. 1 zákona o sociálnom poistení od 31. marca 2005 rozhodnutím odporkyne z 9. júna 2006 č. X. na podklade posudku - lekárskej správy Sociálnej poisťovne, pobočky v Bratislave z 31. marca 2005. Z uvedeného posudku vyplýva, že rozhodujúcim zdravotným postihnutím navrhovateľa bol stav po operácii krčnej chrbtice s recidivujúcimi prejavmi nervového a svalového dráždenia s podstatným obmedzením výkonnosti organizmu so 45 % mierou poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť podľa kap. XV. odd. E. pol. 4, bodu b/ v hornej hranici rozpätia (35 - 45 %) prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení.

Na základe kontrolnej lekárskej prehliadky bol 2. februára 2010 zdravotný stav navrhovateľa na účely invalidného dôchodku posúdil MUDr. J. K., posudkový lekár sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky, so sídlom v Bratislave. Opakovane zdravotný stav navrhovateľa hodnotil tento posudkový lekár 1. júna 2010. Napokon odporkyňa zadovážila posudok o zdravotnom stave navrhovateľa, ktorý vypracovala 8. júla 2010 MUDr. D. K., posudková lekárka sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, ústredia v Bratislave. Vo všetkých troch posudkoch hodnotili posudkoví lekári ortopedické vyšetrenie a kardiologické vyšetrenie z 11. septembra 2009 a zhodne dospeli k záveru, že aktuálny nález na chrbtici je mierny, nie sú prítomné žiadne známky iným záverom o nervovom dráždení, ako to bolo zistené v roku 2005. Uviedli že zdravotný stav navrhovateľa sa zlepšil. Posudková lekárka sociálneho poistenia, ústredia v celkovom posudku konštatovala, že po preštudovaní veľmi strohej a chudobnej Podrobnej lekárskej správy na formulári E 213 z posudkového a klinického hľadiska, zdravotný stav navrhovateľa naďalej nezodpovedá posudkovým kritériám na uznanie invalidity. Z kardiologického hľadiska nebolo možné základné hodnotenie pre revaskularizačný zákrok navýšiť, pretože funkčný nález ECHO KG je dobrý.

Vo všetkých troch posudkoch dospeli posudkoví lekári k záveru, že miera poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť u navrhovateľa je podľa prílohy č. 4 zákona o sociálnom poistení, kap. XV.- Choroby podporného a pohybového aparátu, odd. E – dorzopatia, deformujúca dorzopatia a spondylopatia, pol. 4, bod a/ - stav po operácii chrbtice s miernym reziduálnym funkčným nálezom, zodpovedá 20 %, teda, že stav nezodpovedá invalidite.

Z vykonaného dokazovania vyplýva, že zdravotný stav navrhovateľa posudkoví lekári Sociálnej poisťovne, pobočky, ale aj ústredia so sídlom v Bratislave posudzovali len na základe vyplneného tlačiva – Podrobná lekárska správa E 213 z 11. septembra 2009, ktoré sa nachádzalo v administratívnom spise odporkyne. V predmetnom konaní došlo k viacerým závažným chybám. Predovšetkým navrhovateľ už 26. apríla 2010 v návrhu na preskúmanie rozhodnutia odporkyne z 22. februára 2010 číslo X. namietal, že mu uvedené rozhodnutie nebolo doručené a že teda mu nebola doručená ani lekárska správa z 2. februára 2010, ktorá tvorí jeho prílohu. Toto pochybenie je povinná odporkyňa teraz napraviť a doručiť navrhovateľovi rozhodnutie, ktoré návrhom žiadal súdom preskúmať, spolu s doteraz zadováženými posudkami posudkových lekárov. Možno však pripomenúť, že aj navrhovateľ má povinnosť predkladať dôkazy ohľadne poškodenia jeho zdravotného stavu.

V zmysle § 196 ods. 1 zákona o sociálnom poistení dôkazom sú nielen posudky, ale aj správy napr. z lekárskeho vyšetrení u odborných lekárov, ktorí poskytujú zdravotnú starostlivosť. Takýmto dôkazom je aj lekárska správa neurochirurga Dr. Med. H. B. z 29. októbra 2010, u ktorého sa navrhovateľ údajne pravidelne lieči. Krajský súd sa však obsahom tejto správy riadne nezaoberal nevysporiadal sa dostatočne so skutočnosťou, prečo neboli riadne vyhodnotené tiež lekárske správy ošetrojúcej domácej lekárky navrhovateľa aj s MRT – röntgenmi chrbtice na nosičoch CD zo 4. a 7. októbra 2010, ktoré sa nachádzajú v spise.

V ďalšom konaní bude úlohou odporkyne zadovážiť aktuálny posudok o jeho zdravotnom stave ku dňu odňatia invalidného dôchodku, t. j. ku dňu 1. apríla 2010 aj po jeho odbornom vyšetrení z hľadiska invalidity od posudkového lekára sociálneho poistenia Sociálnej poisťovne, pobočky so sídlom v Bratislave po zohľadnení prípadných ďalších lekárskeho správ z vyšetrení navrhovateľa odbornými lekármi na ochorenia, na ktoré sa sťažuje. Pritom je nevyhnutne potrebné, aby posudkoví lekári konkrétne zdôvodnili, v čom došlo k prípadnému zlepšeniu zdravotného stavu navrhovateľa až v takom rozsahu, ktorý odôvodňuje zmenu miery invalidity a prípadne odňatie invalidného dôchodku. Iba

po doplnení dokazovania v naznačenom smere, prípadne po vykonaní aj ďalšieho dokazovania, ktoré považuje za potrebné, bude môcť vo veci opätovne rozhodnúť.

Z týchto dôvodov odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 OSP zmenil a rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku.

O trovách konania navrhovateľa odvolací súd rozhodol podľa § 151 ods. 1 a § 224 ods.1 OSP, lebo navrhovateľ si ich náhradu neuplatnil.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. februára 2013

JUDr. Elena Závadská, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová